

בודדהיזם כפילוסופיה

שיעור 4: יסודות הבודהיזם - היעדר אני והתהוות מותנית

אטמן

Uddalaka: “Bring me a fruit from the banyan tree.”

Shvetaketu: “Here is one, Father.” Uddalaka: “Break it

open.” Shvetaketu: “It is broken, Father.” Uddalaka:

“What do you see there?” Shvetaketu: “These tiny

seeds.” Uddalaka: “Now break one of them open.”

Shvetaketu: “It is broken, Father.” Uddalaka: “What do

you see there?” Shvetaketu: “Nothing, Father.”

Uddalaka: “My son, you know there is a subtle essence which you do not perceive, but through that essence the truly immense banyan tree exists. Believe it, my son.

Everything that exists has its Self in that subtle essence.

It is Truth. It is the Self, and you, Shvetaketu, are That (tattvamasi).” (Chāndogya Upanisad’)

אנאטמן

- "אין אני" (אנטמן) : יציב, נפרד, וקבוע
1. השקפה "נסיונית" המתרחקת ממטאפיזיקה
 2. השקפה המבוססת על ניתוח מושגי

אנאטמן

• סקנדה = מצבורים, מקבצים או צירופים

1. חומר ("רופה")

2. תחושות או רגשות ("ודנה")

3. קוגניציות ("סמג'נה")

4. נטיות ראשוניות ("סמסקרה")

5. תודעה או מודעות ("ויג'ננה")

- "הסבל קיים, אך אין סובל; יש פעילות, אך אין פועל; הנירוונה ישנה, אך זה ששרוי בתוכה איננו; הדרך קיימת, אולם אף אחד לא צועד בה"

SCYTHIA

BLACK SEA

CASPIAN SEA

GRECO-BACTRIAN KINGDOM

SOGDIANA

Alexandria Eschate

● **FERGHANA**

● Al-Khanoum

★ **BACTRIA**

Bactra

● Alexandria in the Caucasus

HINDU-KUSH
(Caucasus Indicus)

● Demetrias

● Alexandria in Arachosia

ARACHOSIA

GEDROSIA

Indus

CHINA

SERES

PAMIR

HIMALAYAS
(Imaus)

SELEUCID EMPIRE

PARTHIAN KINGDOM

ARIA

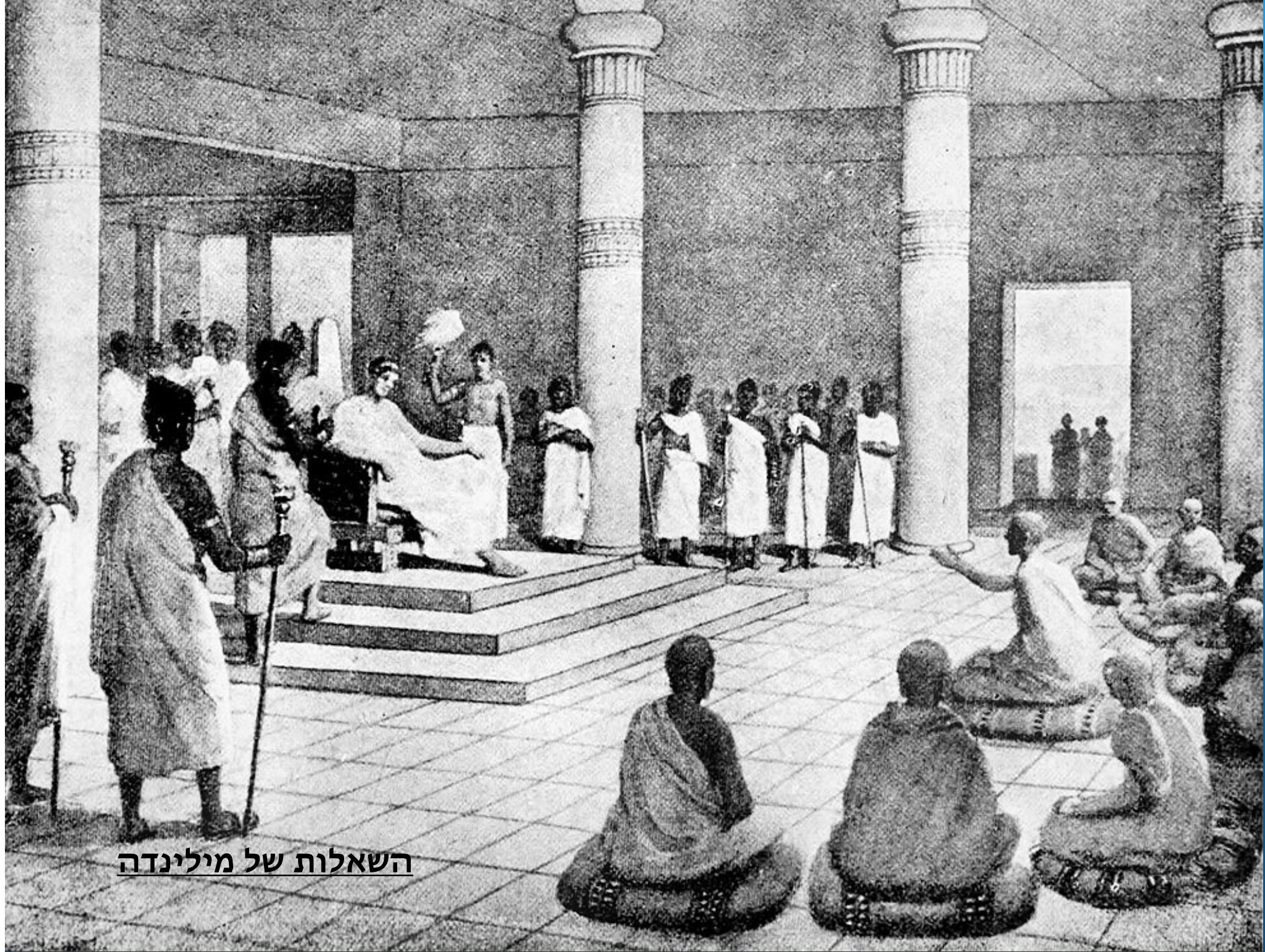
MAURYAN EMPIRE

● Pataliputra

PTOLEMAIC EMPIRE

● Alexandria

INDIA

השאלות של מלינדה

המלך מלינדה שואל (את נגסנה): "כיצד אתה מוכר, כבודו, ומהו שמך, אדוני?"

"אני מוכר כנגסנה, הו מלך גדול, וכנגסנה מתייחסים אליי דרך קבע בני דתי. אולם, למרות שהורים נותנים שמות כמו נגסנה, או סורסנה, או וירסנה, או סיהסנה, המילה 'נגסנה' הינה רק כינוי, ציון, מושג קונספטואלי, תואר עכשווי, שם בלבד. כיון שלא ניתן, באמת, לתפוס בן אדם אמיתי."

אבל המלך מילינדה הסביר: "עתה הקשיבו, 500 היוונים ו-80,000 הנזירים העומדים כאן לפני. הנגסנה הזה אומר לי שהוא אינו בן אדם אמיתי! כיצד ניתן לצפות ממני להסכים לדבר כזה!"

נגסנה הגיב בכך ששאל את המלך מילינדה אם הגיע למקום בעזרת כרכרה. המלך ענה שאכן כך הגיע. אז שאל אותו נגסנה מהי כרכרה. האם הכרכרה היא הציר? המלך ענה שלא. האם היא הגלגלים, המסגרת, מוט הדגל, האסל, או הדרבן של הכרכרה? המלך ענה לא לכל אחת מהשאלות, כיון שאף אחד מהדברים הללו בנפרד, אינו יכול להיקרא הכרכרה. אז שאל נגסנה אם ניתן לכנות את אוסף האובייקטים הללו ביחד בשם כרכרה. המלך ענה שלא. נגסנה המשיך ושאל האם ניתן למצוא את הכרכרה מחוץ לאסופת האובייקטים, והתשובה היתה, כמובן, שלא.

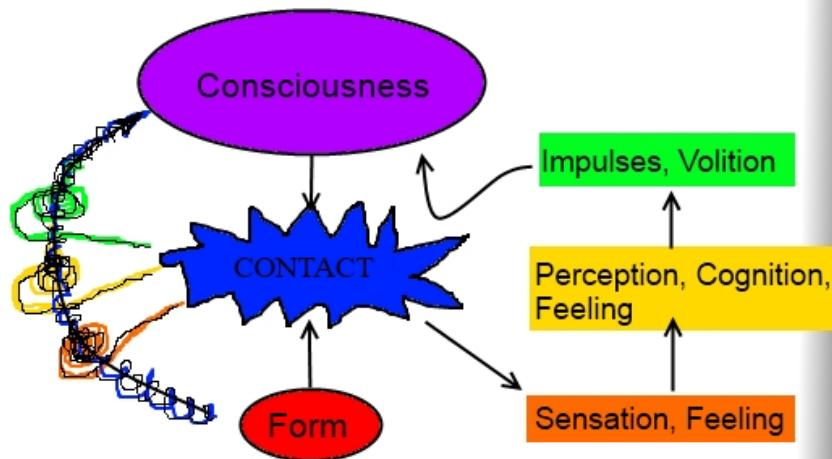
נגסנה: "אזי, כמה שאלות שאשאל, לא אוכל לגלות שום כרכרה. 'כרכרה' הינה רק צליל. אבל מהי הכרכרה האמיתית? הוד מלכותו שיקר, אמר דבר שקר! אין באמת כרכרה..."

מילינדה: "לא שיקרתי, נגסנה. בתלות שלו בייצול, בציר, בגלגלים, במסגרת, במושב, וכו', מתקיים הכינוי הזה 'כרכרה', הציון, המושג הקונספטואלי, התואר העכשווי הזה, ושם בלבד."

נגסנה: "יפה דברת, הוד מלכותך, בעניין הכרכרה. כך בדיוק איתי. בתלות ב-32 חלקי הגוף וחמשת המצרפים, מתרחש הכינוי הזה 'נגסנה', הציון הזה, המושג הקונספטואלי, התואר העכשווי. פשוט שם. אולם, במציאות המוחלטת, לא ניתן לתפוס את הבן אדם הזה."

"חמשת המצרפים" (סקנדה בסנסקריט, קהנדה בפאלי) אליהם מתייחס נגסנה הם התיאור המקורי הבודהיסטי של חמשת מרכיבי הישות האנושית: צורה (הגוף הפיסי), תחושה (מידע פיסי ורגשי גולמי העולה מתוך המגע בין העולם והחושים), תפיסה (התהליכים המנטליים הנובעים מתחושה, כולל תחושת מחשבות), הבנייה (המבנים המנטליים הנוצרים בתודעה כשתפיסה פוגשת רצון), והכרה (תחושת המודעות העצמית המתמשכת שלנו). ניתן לתרגם "סקנדה" כ-"ערימה", "מצרף" או "צחור".

שלושת סימני הקיום

The 5 Aggregates (Skandhas), showing how consciousness arises from the contact between form (matter) and consciousness. See also the 4 Frames of Reference

- אין קביעות (אניצ'ה)
- אין אני (אנטה/אנטמון)
- כל הדברים הם סבל (דוקהה)

בודדהיזם כפילוסופיה

שיעור 5 : התהוות מותנית

התהוות מותנית (פראטיטיה סמוטפדה)

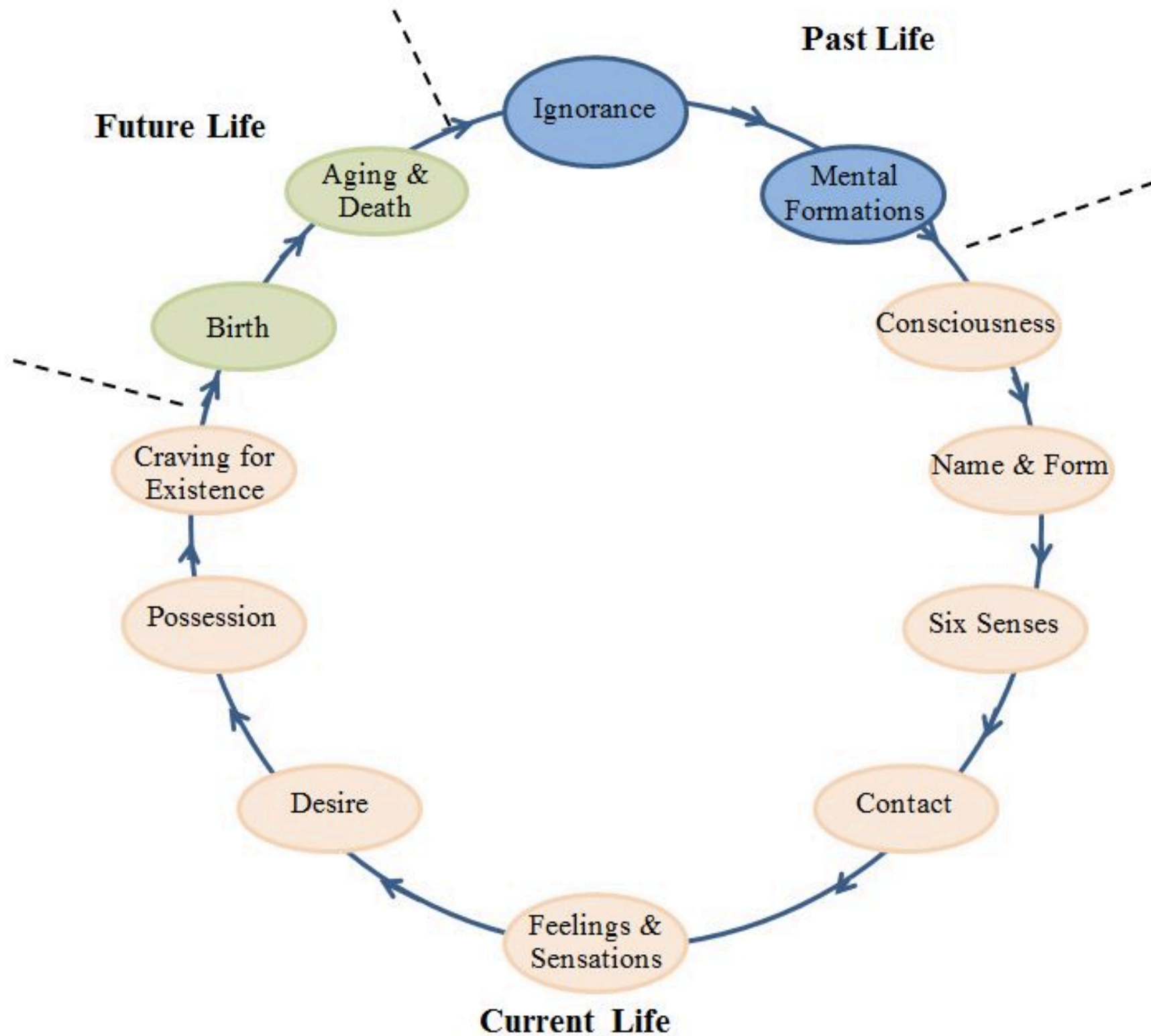
”כאשר ההוא קיים - זה קיים; משום שההוא נוצר זה נוצר. אם
ההוא לא היה נוצר - זה לא היה נוצר”

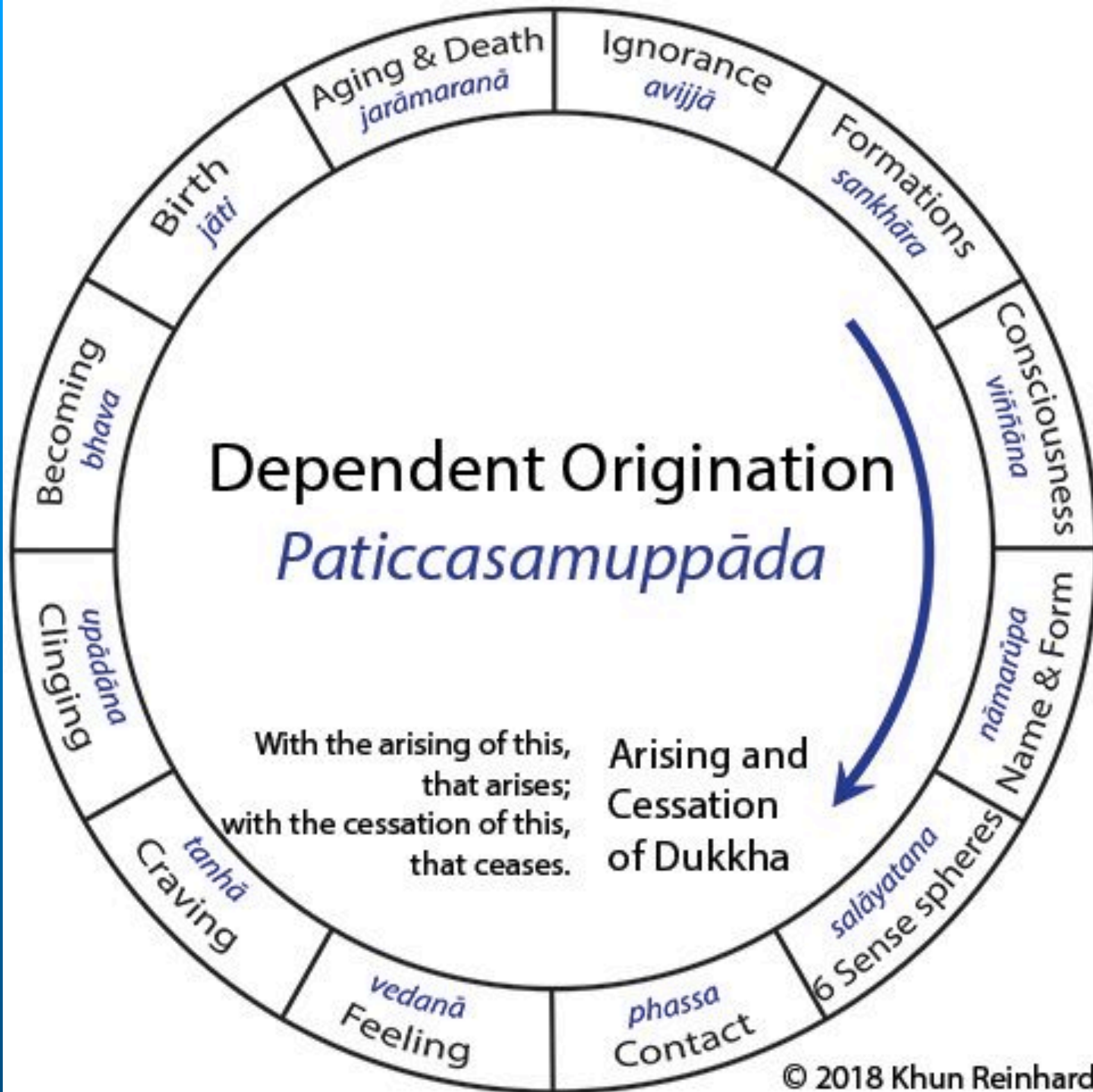
התהוות מותנית

- *Paticcasamuppāda*

- Dependent Origination, Condition Arising, Conditioned Co-arising

“This Dhamma won by me is profound, difficult to see, difficult to understand, peaceful, sublime, **beyond the scope of mere reasoning**, subtle, to be experienced by the wise. But this generation is delighting in clinging (to the familiar) . . . so that this were a matter difficult to see, that is to say specific conditionality **Conditioned Co-arising**. This too were a matter difficult to see, that is to say the stilling of all constructing activities, the renunciation of all attachment, the destruction of craving, dispassion, stopping (nirodha), Nirvāna.” (MN.I.167)

Aging & Death
jarāmaranā

Ignorance
avijjā

Formations
sankhāra

Consciousness
viññāna

Name & Form
nāmarūpa

6 Sense spheres
salāyatana

Contact
phassa

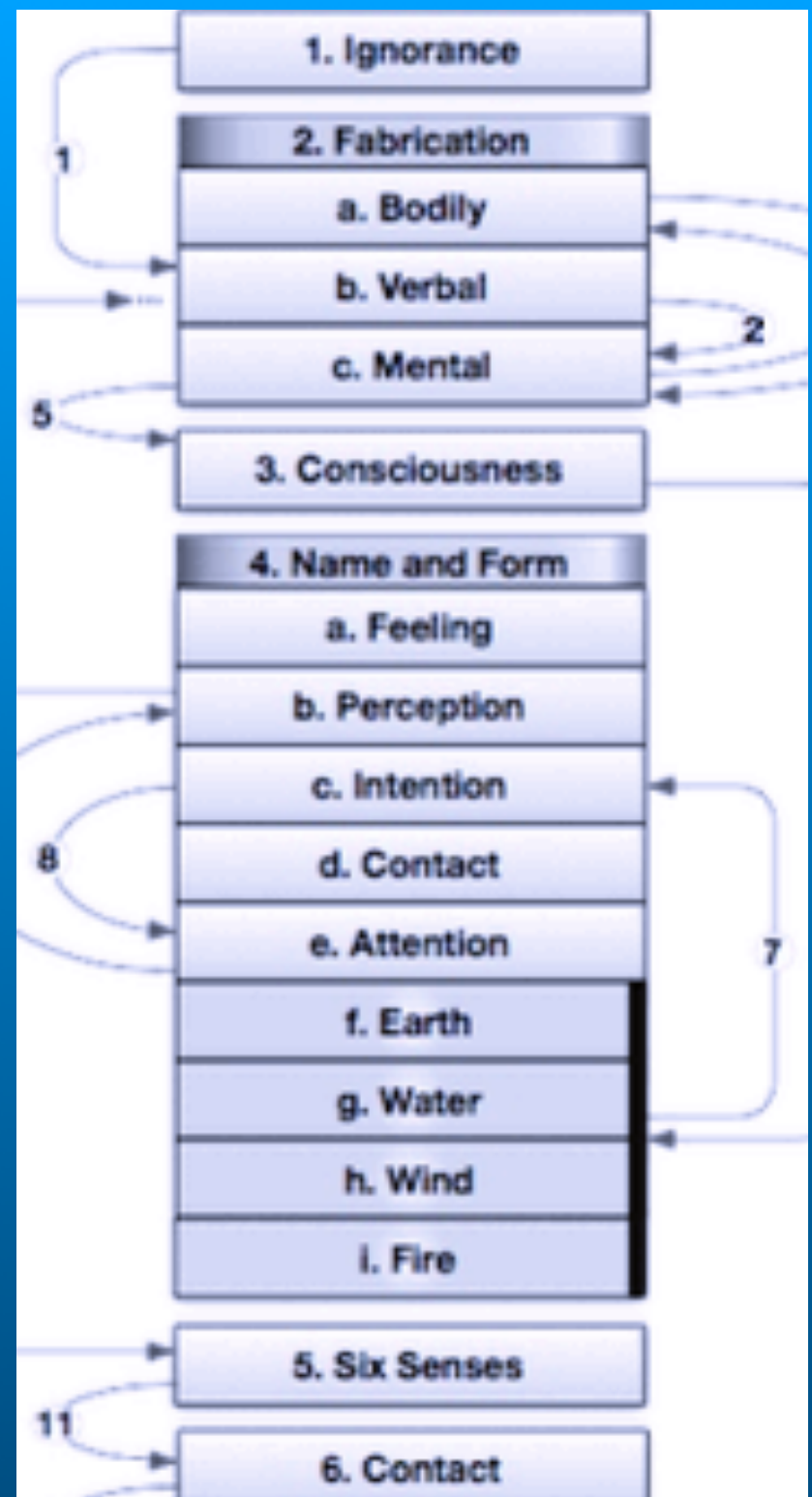
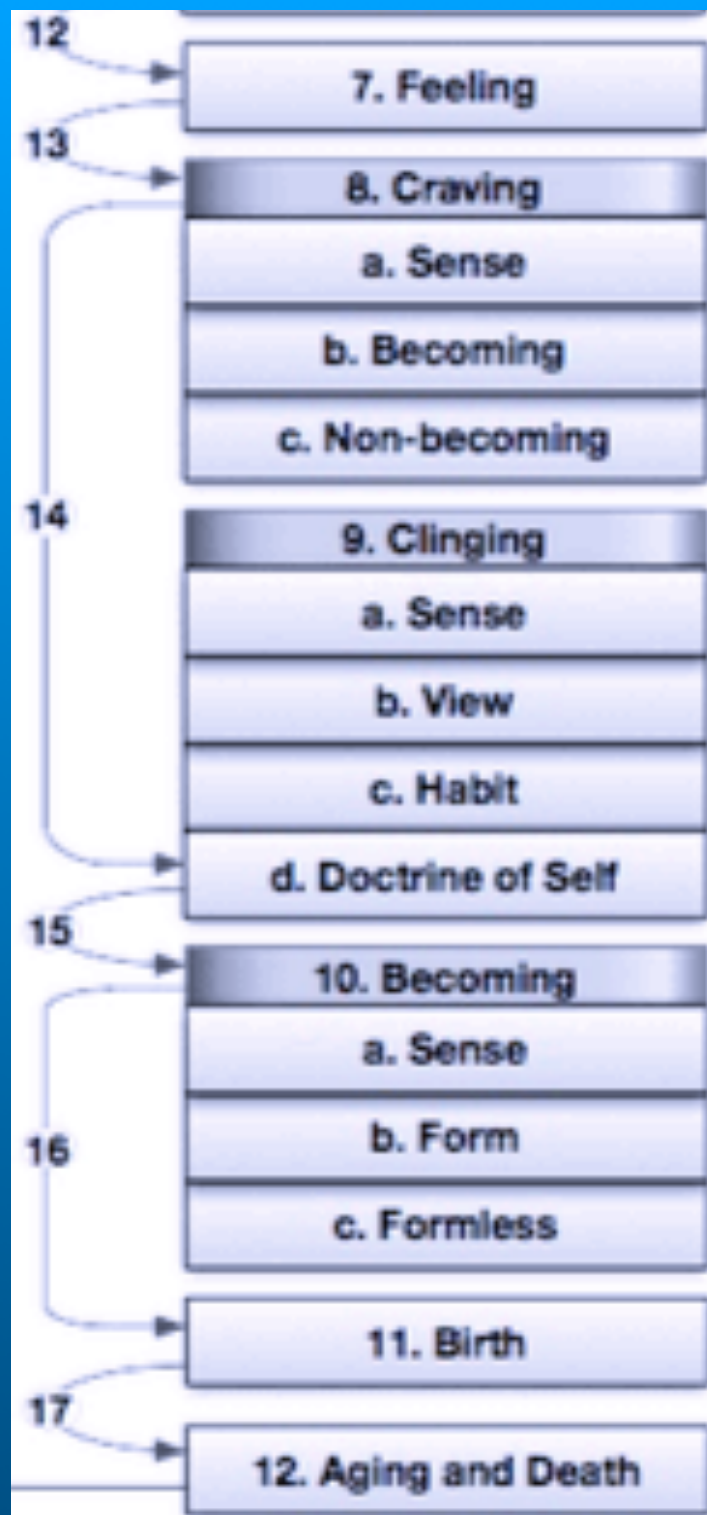
Feeling
vedanā

Craving
tanhā

Clinging
upādāna

Becoming
bhava

Birth
jāti

טבלה 3: ההתהוות המותנית

12 החוליות	3 נקודות מעבר	4 חלקים	20 מרכיבים	3 תקופות חיים (גלגולים)
<ul style="list-style-type: none"> .1 בורות .2 דפוסים מנטליים .3 הכרה .4 גוף־נפש .5 שישה חושים .6 מגע חושי .7 תחושה .8 השתוקקות .9 היאחזות .10 התהוות .11 לידה .12 זקנה ומוות 	<ul style="list-style-type: none"> נקודת מעבר ראשונה נקודת מעבר שנייה נקודת מעבר שלישית 	<ul style="list-style-type: none"> סיבות העבר פירות ההווה סיבות ההווה פירות העתיד 	<ul style="list-style-type: none"> .1 בורות .2 דפוסים מנטליים .3 הכרה .4 גוף־נפש .5 שישה חושים .6 מגע חושי .7 תחושה .8 השתוקקות .9 היאחזות .10 התהוות .11 לידה .12 זקנה ומוות 	<ul style="list-style-type: none"> חיים קודמים חיים נוכחיים חיים עתידיים

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
महामायां विराट्पदांशे च विवर्णां प्रकृत्यां सत्त्वगुणमयं च
वर्णं विवर्णां च विवर्णां सत्त्वं च विवर्णां सत्त्वं च विवर्णां सत्त्वं च
विवर्णां सत्त्वं च विवर्णां सत्त्वं च विवर्णां सत्त्वं च विवर्णां सत्त्वं च

סיכום

• 12 החוליות של התהוות מותנת כ"דרך אמצע"

1) בין סובסטינטיאליזם לניהליזם- קרי בין הטענה שיש קיום קבוע נצחי לדברים או לאידאות שלהם לנשמה וכו. לבין תפישה ניהליסטית שמכחישה לחלוטין קיום. הקיום הוא מותנה וסיבתי. הדברים קיימים לזמן מוגבל והם נוצרים כתוצאה מדברים אחרים לכן אין להם סובסטנציה (לפחות לא במובן האופנישדי).

2) דרך אמצע בין הכל אחד (מוניזם) למשל הכל ברהמן לבין הכל שונה נפרד (פלורליזם) כל דבר הוא נפרד ויש לו מהות.

3) בין רק גוף (מטריאליזם) לרק נפש (אידאליזם)

4) בין נצחיות לבין הכחדה מוחלטת של גופנפש

סיכום

• 12 החוליות של התהוות מותנת כ"דרך אמצע"

Kassapa, [if one thinks,] “The one who does an action is the same as the one who experiences,” [then one asserts] with reference to one existing from the beginning: “ dukkha is created by oneself.” When one asserts thus, this amounts to the eternalism. But, Kassapa, [if one thinks,] “The one who does an action is different from the one who experiences,” [then one asserts] with reference to one stricken by feeling: “ dukkha is created by another.” When one asserts thus, this amounts to the annihilationism. Without veering to either of these extremes, the Tathāgata teaches Dhamma by the middle: Conditioned by ignorance are constructing activities [etc.]. (SN.II.20)

• תנאי הכרחי <-> תנאי מספק

condition + awareness-> reconditioning -> de-conditioning •

“From the arising of (spiritual) ignorance is the arising of the constructing activities; from the stopping of (spiritual) ignorance is the stopping of the constructing activities. This Noble Eightfold Path is itself the course leading to the stopping of the constructing activities . . .”(SN.II.43)

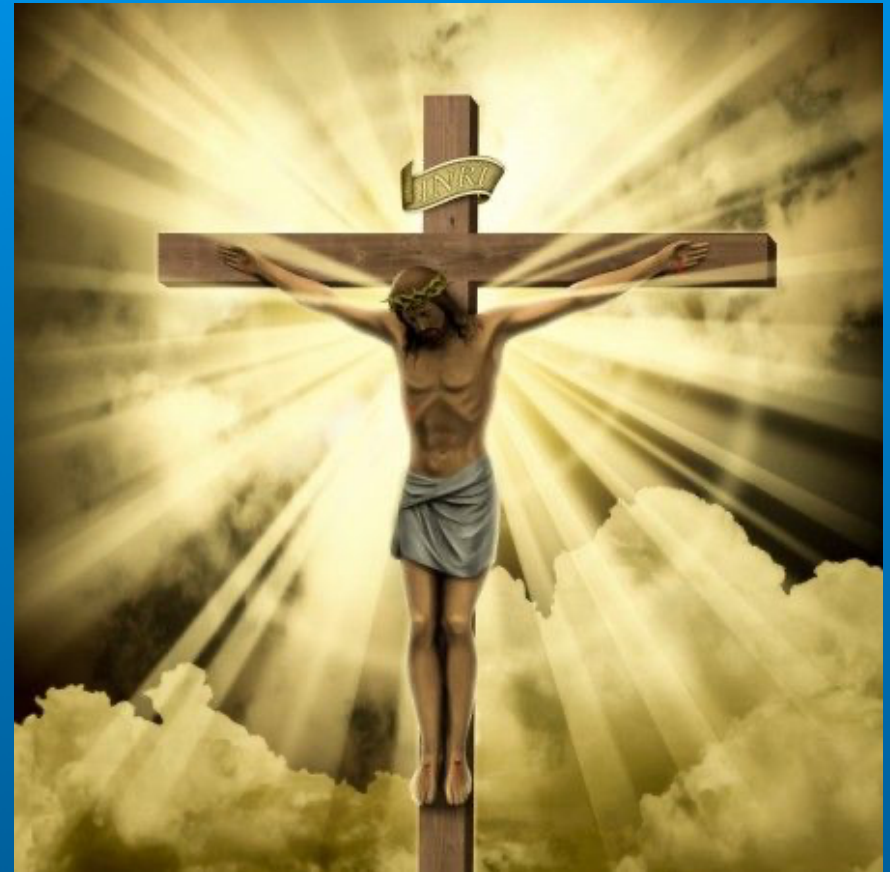
Nirvāna is the stopping of the entire sequence of conditions mapped out in the conditioned co-arising teaching. Nirvāna is not something that is conditionally arisen, but is the stopping of all such processes.

בודדהיזם כפילוסופיה

שיעור 6 : הדרך הבודהיסטית (לא רק מדיטציה)

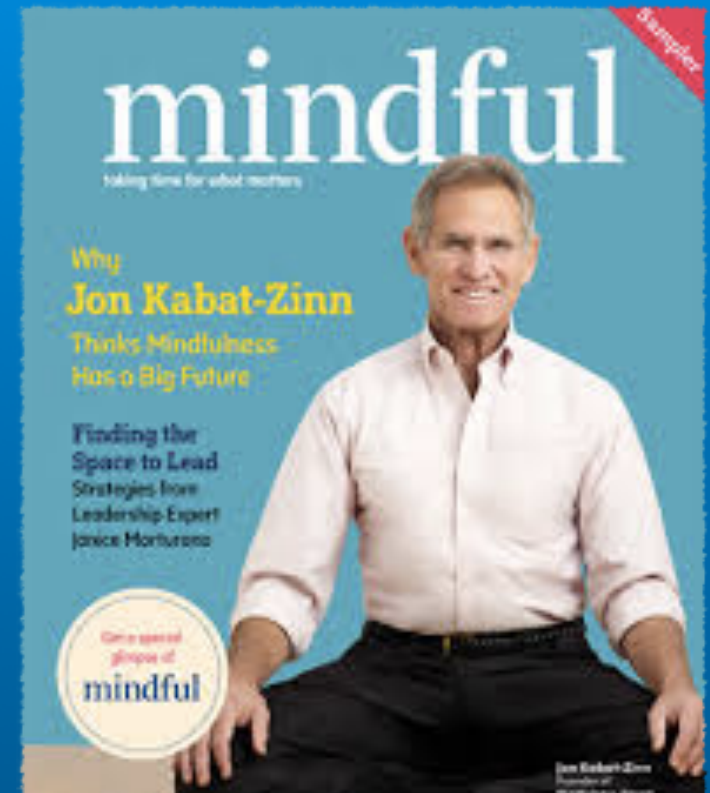

התנהגות מוסרית

“להימנע מלעשות רע, לעשות טוב
ולטהר את התודעה - זו תורתם של
הערים” דהמפידה 183

Kalama sutta, trans. Thanissaro Bhikkhu, 1994

The Kalamas of Kesaputta said to the Blessed One, "Lord, there are some brahmins & contemplatives who come to Kesaputta. They expound & glorify their own doctrines, but as for the doctrines of others, they deprecate them, revile them, show contempt for them, & disparage them. And then other brahmins & contemplatives come to Kesaputta. They expound & glorify their own doctrines, but as for the doctrines of others, they deprecate them, revile them, show contempt for them, & disparage them. They leave us absolutely uncertain & in doubt: Which of these venerable brahmins & contemplatives are speaking the truth, and which ones are lying?"

"Of course you are uncertain, Kalamas. Of course you are in doubt. When there are reasons for doubt, uncertainty is born. So in this case, Kalamas, don't go by reports, by legends, by traditions, by scripture, by logical conjecture, by inference, by analogies, by agreement through pondering views, by probability, or by the thought, 'This contemplative is our teacher.' When you know for yourselves that, 'These qualities are unskillful; these qualities are blameworthy; these qualities are criticized by the wise; these qualities, when adopted & carried out, lead to harm & to suffering' — then you should abandon them."

אמונה ואמון

“העידן הספקני הנוכחי מדגיש יתר על המידה את הפן האינטלקטואלי של האמונה. “שראדהא”, המילה שאותה אנו מתרגמים “אמונה”, קשורה מבחינה אטימולוגית למילה “cor” בלטינית, שמעשה “לב”. אמונה היא עניין של הלב הרבה יותר משהיא עניינו של השכל.” (אדוארד קונזה).

Joskovich, Erez., 2015. The Inexhaustible Lamp of Faith: Faith and Awakening in the Japanese Rinzai Tradition. Japanese Journal of Religious Studies, pp.319-338.

מדיטציה בודהיסטית

בהוואנא *bhāvanā* ♦

יוגה ♦

“שלווה” *samatha* ♦

“תובנה” או “ראייה חודרת” ויפאסנה */vipśyana* ♦
vipassanā

ריכוז עמוק *samādhi* ♦

חוכמה (טרנספורמטיבית) *prajñā / paññā* ♦

מדיטציית "שלווה"

"זוהרת היא התודעה, נזירים, אולם לפעמים היא מזדהמת בזיהומים שבאים מבחוץ. האדם הרגיל, נטול ההבנה, אינו יודע אותה כפי שהיא באמת." Anguttara Nikāya i.10 תרגום אצל גתין 2014, 206.

חמשת המזהמים

kleshas

(1) תשוקה לעונג חושי

(2) סלידה ושנאה

(3) קהות ולאות

(4) אי-שקט ודאגה

(5) ספק

samādhī

- ריכוז עמוק באובייקט אחד

- שהייה / נוכחות

מדיטציית "שלווה"

5 מרכיבי הדהינאה ו 4 ג'אנות (דהיאנה) *dhyāna jhāna*:

(1 vitarka - מחשבה מכוונת

(2 vicāra בוחנת תשומת לב מתמשכת

(3 piti priti - שמחה מתמשכת

(4 סוקהה - עונג הנאה

(5 יציבות תודעתית - סמהאדי

"ריכוז כניסה" (*upacāra-samādhi*)

רמה	טיפוסי אישיות	אובייקט או נושא
		10 הקסינות
ג'הנות 1-4	כל טיפוסי האישיות	אדמה, מים, אש, אוויר
	טיפוס הנוטה לשנוא	כחול, צהוב, אדום, לבן
12 אובייקטים מעוררי דחייה - בד"כ גופה במצבי ריקבון שונים		
ג'האנה 1	טיפוס הנוטה לתשוקה ולתאוה	גופה נפוחה, גופה מכחילה, גופה מרקובה, גופה מבותרת, גופה אכולה, גופה מפחזרת, גופה קצוצה ומפחזרת, גופה מדממת, גופה שורצת תולעים, שלד
ריכוז כניסה	טיפוס אינטלקטואלי	מזון מעורר דחייה, מודעת לארבעת היסודות
		10 היזכרויות
ריכוז כניסה ג'האנה 1	טיפוס הנוטה לרכוש אמון	בודהה, דהרמה, סנגהה, התנהגות מוסרית, נדיבות, אלים
ג'האנות 1-4	טיפוס אינטלקטואלי טיפוס הנוטה לתשוקה ולתאוה טיפוס הנוטה לאשליות ולריבוי מחשבות	מודעות למוות מודעות לגוף מודעות לנשימה
ריכוז כניסה	טיפוס אינטלקטואלי	מודעות לשלווה

4 המשכנים השמימיים (מצבי התודעה חסרי הגבולות)

<p>ג'האנות 1-3</p> <p>ג'האנה 4</p>	<p>טיפוס הנוטה לשנוא</p>	<p>אהבה חברית, חמלה, שמחה בשמחתו של האחר שלוות נפש</p>
		<p>4 ההשגות נעדרות הצורה</p>
<p>ג'האנה 4</p>	<p>כל טיפוסי האישיות</p>	<p>בסיס החלל האינסופי בסיס ההכרה האין סופית בסיס הלא כלום בסיס האי תפיסה ובסיס האי-אי-תפיסה</p>

Satipatthana Sutta: Frames of Reference translated from the Pali by Thanissaro Bhikkhu © 2008

And how does a monk remain focused on the body in & of itself?

[1] "There is the case where a monk — having gone to the wilderness, to the shade of a tree, or to an empty building — sits down folding his legs crosswise, holding his body erect and setting mindfulness to the fore [lit: the front of the chest]. Always mindful, he breathes in; mindful he breathes out.

"Breathing in long, he discerns, 'I am breathing in long'; or breathing out long, he discerns, 'I am breathing out long.' Or breathing in short, he discerns, 'I am breathing in short'; or breathing out short, he discerns, 'I am breathing out short.' He trains himself, 'I will breathe in sensitive to the entire body.' He trains himself, 'I will breathe out sensitive to the entire body.' He trains himself, 'I will breathe in calming bodily fabrication.' He trains himself, 'I will breathe out calming bodily fabrication.' Just as a skilled turner or his apprentice, when making a long turn, discerns, 'I am making a long turn,' or when making a short turn discerns, 'I am making a short turn'; in the same way the monk, when breathing in long, discerns, 'I am breathing in long'; or breathing out long, he discerns, 'I am breathing out long' ... He trains himself, 'I will breathe in calming bodily fabrication.' He trains himself, 'I will breathe out calming bodily fabrication.'

Furthermore, as if he were to see a corpse cast away in a charnel ground — one day, two days, three days dead — bloated, livid, & festering, he applies it to this very body, 'This body, too: Such is its nature, such is its future, such its unavoidable fate'...

"Or again, as if he were to see a corpse cast away in a charnel ground, picked at by crows, vultures, & hawks, by dogs, hyenas, & various other creatures... a skeleton smeared with flesh & blood, connected with tendons... a fleshless skeleton smeared with blood, connected with tendons... a skeleton without flesh or blood, connected with tendons... bones detached from their tendons, scattered in all directions — here a hand bone, there a foot bone, here a shin bone, there a thigh bone, here a hip bone, there a back bone, here a rib, there a breast bone, here a shoulder bone, there a neck bone, here a jaw bone, there a tooth, here a skull... the bones whitened, somewhat like the color of shells... piled up, more than a year old... decomposed into a powder: He applies it to this very body, 'This body, too: Such is its nature, such is its future, such its unavoidable fate.'

”משנטש את חמשת המכשולים האלה, אשר מזהמים את התודעה ומחלישים את החוכמה, מבודד מהתשוקה לאובייקטים של הנאות החושים וממצבים בלתי מיטיבים, הוא משיג את הג'האנה הראשונה, מצב של עונג ואושר שנולד מן התבודדות ומלווה במחשבה מכוונת ובוחנת. הוא טובל, משרה, ממלא, מציף ומספיג את הגוף בעונג ובשמחה הנולדים מן ההתבודדות. כמוהו כבלן מיומן, או השוליה שלו, הזורה את אבקת הסבון על מגש ברונזה ולאחר מכן לש אותה באופן שווה מכל עבריה עם מים לכדור של אבקת סבון, שהוא לח כולו, ספוג בלחות מבפנים ובחוץ ועם זאת אינו מטפטף” Majjhima Nikāya i. 276 תרגום גתין 2014, 216.

FOURFOLD	1st	—	2nd	3rd	4th
FIVEFOLD	1st	2nd	3rd	4th	5th
<i>vitakka</i>	application	application	application	application	application
<i>vicāra</i>	sustainment	sustainment	sustainment	sustainment	sustainment
<i>pīti</i>	joy	joy	joy	joy	joy
<i>sukha</i>	happiness	happiness	happiness	happiness	happiness
<i>ek-aggatā</i>	one-pointedness	one-pointedness	one-pointedness	one-pointedness	one-pointedness
<i>upekkhā</i>					equanimity

מחשבה מכוונת

תשומת לב
מתמשכת

שמחה מתמשכת

עונג הנאה

יציבות תודעתית

השתוות הרוח

מדיטציית ויפסאנה

- שלושת סימני הקיום: אניצ'ה, דוקהה, ואנאטמן
- ארבע האמיתות
- ארבעת המוקדים של תשומת הלב: גוף, תחושות, תודעה, תהליכים גופניים ומנטליים

טבלה 6: שלבי התרגול של ראייה חודרת (מדיטציית תובנה)
לפי הוויסוד הימגה של בודהגהוסה

טיהור

ידיעה

7. באמצעות ידיעה וראייה

6. באמצעות ידיעה וראייה של הדרך

5. באמצעות ידיעה וראייה מהי הדרך
ומהי אינה הדרך (עשרת המזהמים
של התובנה)

4. על ידי חצייה אל מעבר לספק (הדרגה
הפחותה של הכניסה אל הזרם)

3. של ההשקפה

2. של התודעה

1. של ההתנהגות

- של הדרכים והפירות של כניסה אל הזרם וכו'
של השושלת [של האצילים] שבתואם עם האמת
8. של שלוות נפש ביחס לדפוסים המנטליים
 7. של התבוננות חדת-הבחנה
 6. של התשוקה לשחרור
 5. של התבוננות בהתפכחות
 4. של התבוננות במצוקה
 3. של הנוכחות של סכנה
 2. של התבוננות בהתפרקות
 1. של ראיית ההופעה וההיעלמות של הדהרמות

התבוננות בקבוצות
הבנת התנאים
ניתוח של הדפוסים המנטליים

”כפי שבנאי או שולייה של בנאי, הבוחן את ידית האיזמל שלו ורואה בה את טביעות אצבעותיו ואגודלו, אינו יודע עד כמה נשחקה הידית באותו היום או ביום הקודם או לפני כן, אולם הוא יודע כאשר נשחקת הפיסה האחרונה שלה - כך גם הנזיר שעוסק במדיטציה אינו יודע עד כמה נשחקו המזהמים באותו היום או ביום הקודם או לפני כן אולם משנשחקה הפיסה האחרונה [שלהם] אז הוא יודע”
Samyutta Nikāya iii. 155; Anguttara Nikāya iv. 231.
127 תרגום גתין 2014, 231.

בודדהיזם כפילוסופיה

שיעור 9 : אבידהרמה

Tripittaka - Three Baskets

Sutta

Vinaya

Abhidharma

אבידהרמה

אבידהרמה

Abhi (on, concerning) dharma (teaching, reality)

תרוודה

Theravāda (Pāli)

סרווסטיוודה

Sarvāstivāda (Chinese and Tibetan)

1. רשימות ומיון (מפות למדיטציה)

2. דיונים (הבהרות לתורת הבודהה)

1. אונטולוגיה

קיום ראשוני (dravyasat)

קיום משני (prajñapatisat)

דהרמות

dharmas (dhr)

Periodic Table of the Elements

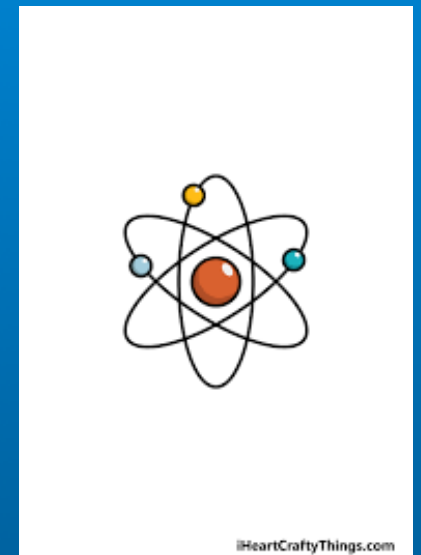
1 H Hydrogen 1.01																	2 He Helium 4.00
3 Li Lithium 6.94	4 Be Beryllium 9.01											5 B Boron 10.81	6 C Carbon 12.01	7 N Nitrogen 14.01	8 O Oxygen 16.00	9 F Fluorine 19.00	10 Ne Neon 20.18
11 Na Sodium 22.99	12 Mg Magnesium 24.31											13 Al Aluminum 26.98	14 Si Silicon 28.09	15 P Phosphorus 30.97	16 S Sulfur 32.06	17 Cl Chlorine 35.45	18 Ar Argon 39.95
19 K Potassium 39.10	20 Ca Calcium 40.08	21 Sc Scandium 44.96	22 Ti Titanium 47.88	23 V Vanadium 50.94	24 Cr Chromium 51.99	25 Mn Manganese 54.94	26 Fe Iron 55.85	27 Co Cobalt 58.93	28 Ni Nickel 58.69	29 Cu Copper 63.55	30 Zn Zinc 65.38	31 Ga Gallium 69.72	32 Ge Germanium 72.63	33 As Arsenic 74.92	34 Se Selenium 78.97	35 Br Bromine 79.90	36 Kr Krypton 83.80
37 Rb Rubidium 85.47	38 Sr Strontium 87.62	39 Y Yttrium 88.91	40 Zr Zirconium 91.22	41 Nb Niobium 92.91	42 Mo Molybdenum 95.95	43 Tc Technetium 98.91	44 Ru Ruthenium 101.07	45 Rh Rhodium 102.91	46 Pd Palladium 106.42	47 Ag Silver 107.87	48 Cd Cadmium 112.41	49 In Indium 114.82	50 Sn Tin 118.71	51 Sb Antimony 121.76	52 Te Tellurium 127.6	53 I Iodine 126.90	54 Xe Xenon 131.29
55 Cs Cesium 132.91	56 Ba Barium 137.33	57-71 Lanthanides	72 Hf Hafnium 178.49	73 Ta Tantalum 180.95	74 W Tungsten 183.85	75 Re Rhenium 186.21	76 Os Osmium 190.23	77 Ir Iridium 192.22	78 Pt Platinum 195.08	79 Au Gold 196.97	80 Hg Mercury 200.59	81 Tl Thallium 204.38	82 Pb Lead 207.20	83 Bi Bismuth 208.98	84 Po Polonium (208.98)	85 At Astatine 209.98	86 Rn Radon 222.02
87 Fr Francium 223.02	88 Ra Radium 226.03	89-103 Actinides	104 Rf Rutherfordium (261)	105 Db Dubnium (262)	106 Sg Seaborgium (266)	107 Bh Bohrium (264)	108 Hs Hassium (269)	109 Mt Meitnerium (278)	110 Ds Darmstadtium (281)	111 Rg Roentgenium (280)	112 Cn Copernicium (285)	113 Nh Nihonium (286)	114 Fl Flerovium (289)	115 Mc Moscovium (289)	116 Lv Livermorium (293)	117 Ts Tennessine (294)	118 Og Oganesson (294)
57 La Lanthanum 138.91	58 Ce Cerium 140.12	59 Pr Praseodymium 140.91	60 Nd Neodymium 144.24	61 Pm Promethium 144.91	62 Sm Samarium 150.36	63 Eu Europium 151.96	64 Gd Gadolinium 157.25	65 Tb Terbium 158.93	66 Dy Dysprosium 162.50	67 Ho Holmium 164.93	68 Er Erbium 167.26	69 Tm Thulium 168.93	70 Yb Ytterbium 173.06	71 Lu Lutetium 174.97			
89 Ac Actinium 227.03	90 Th Thorium 232.04	91 Pa Protactinium 231.04	92 U Uranium 238.03	93 Np Neptunium 237.05	94 Pu Plutonium 244.06	95 Am Americium 243.06	96 Cm Curium 247.07	97 Bk Berkelium 247.07	98 Cf Californium 251.08	99 Es Einsteinium [254]	100 Fm Fermium 257.10	101 Md Mendelevium 258.10	102 No Nobelium 259.10	103 Lr Lawrencium [262]			

- Alkali Metal
- Alkaline Earth
- Transition Metal
- Basic Metal
- Metalloid
- Nonmetal
- Halogen
- Noble Gas
- Lanthanide
- Actinide

1. אונטולוגיה

Classification of dharma

1. Citta (Mind, Consciousness, awareness)
2. Cetasika (mental factors, mental events, associated mentality), there are 52 types.
3. Rūpa (physical occurrences, material form), 28 types.
4. *Nibbāna* — (*Extinction, cessation*). The only unconditioned dhamma, it neither arises nor ceases due to causal interaction.

1. אונטולוגיה

1. Vedanā – feeling
2. Saṃjñā – perception
3. Cetanā – volition
4. Sparśa – contact
5. Chanda – desire (to act)
6. Prajñā – wisdom
7. Smṛti – mindfulness
8. Manasikāra – attention
9. Adhimokṣa – decision
10. Samādhi – mental concentration

1. אונטולוגיה

earth (prithivi): character-solidity, function-support;

water (apa): character-humidity, function-cohesion;

fire (usnata): character-heat, function-maturation;

air (vayu): character-mobility, function-extension.

1. אונטולוגיה

אינן נצחיות

מותנות ומתנות

תמיד מופיעות בהרכב

Intrinsic nature

Sva- intrinsic; bhava - existing

סוּבְּסֵטְנִיצְיָה : מלטינית: "sub" (למטה) + "stans" (עומד).

1. אונטולוגיה

Mahāvibhāṣā: “intrinsic nature is able to uphold its own identity and not loose it [...] as in the case of unconditioned *dharmas* that are able to uphold their own identity” (Cox 2004A, 558–559).

Theravādin Abhidhamma: “*dhammas* are so called because they bear their intrinsic natures, or because they are borne by causal conditions” (e.g., *Dhs-a* 39-40; *Paṭis-a* I 18; *Vism-mhṭ* I 347).

1. אונטולוגיה

“The arising of an effect that is inferred by way of a causal complex is characterized as a svabhāva of that causal complex, because [the capacity for] the effect’s production does not depend on anything else.” (Dharmakīrti 6-7 CE)

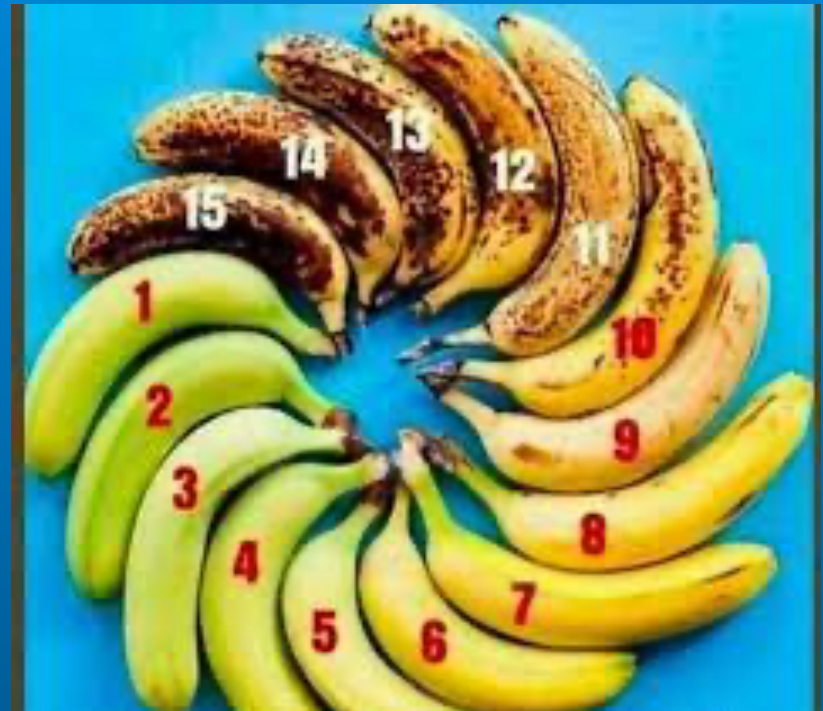
Dharmas always arise as clustered together in dependence upon each other.

בודדהיזם כפילוסופיה

שיעור 9 : השלמות אבידהרמה
והמציאות כריקה 1

2. זמן וסיבתיות

2. זמן וסיבתיות

Theory of moments *ksana* ~0.01333 sec

4 theories of change :

1. Dharatrāta: state (bhāva) and not substance (svabhāva) [gold]
2. Ghosaka: characteristic or aspects (pastness, not presentness) [man >women]
3. Vasumila: conditions (cause effect, efficiency) [abacus]
4. Buddhadeva: relations [mother >daughter]

3. אפיסטמולוגיה

אובייקט + איבר חוש = תודעה או תפישה

סרוסטיוודה

1. הצדקה לקיום הרב זמני.

2. סיבה ותוצאה קיימים בו"ז (להבה ועצים, עצים הנשענים זה על זה)

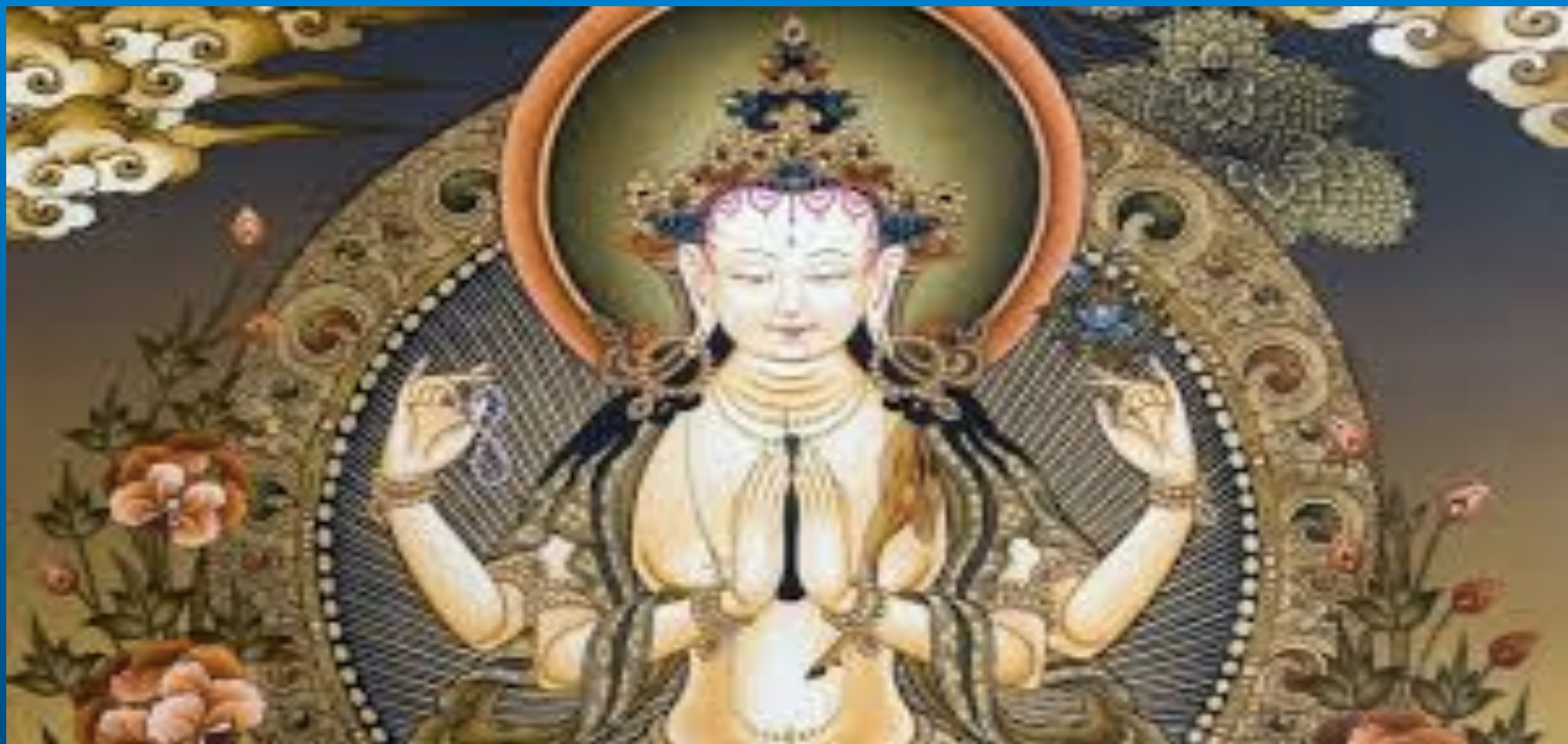
תרוודה

מהירות יחסית תודעה ומציאות 1/16 או 1/17

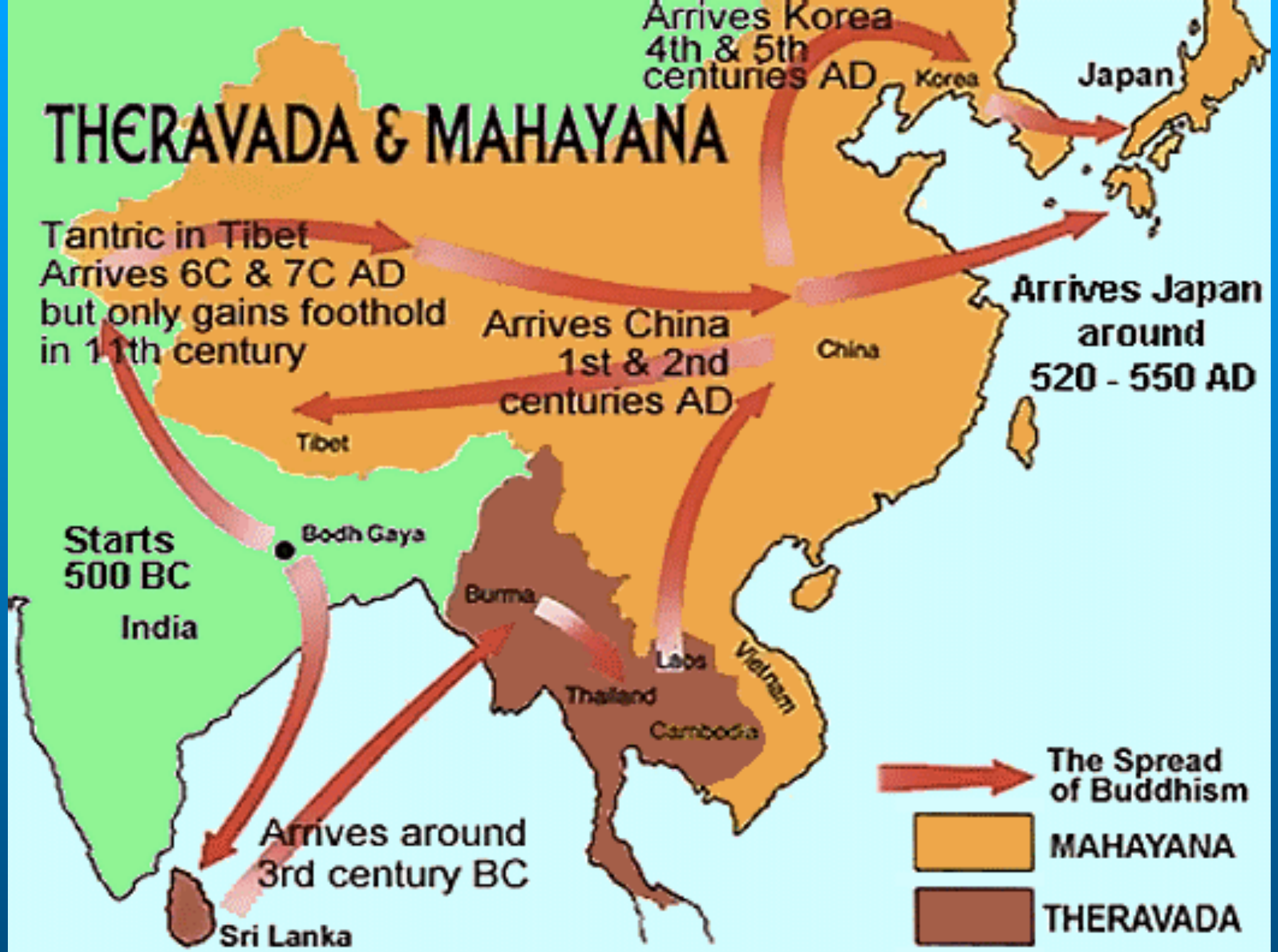

“Emptiness in Mahāyāna Buddhism. Interpretations and Comparisons” DAVID BURTON

אביתר שולמן שירת השורש של דרך האמצע

THERAVADA & MAHAYANA

Mahāyāna

Mahāyāna <-> Hinayāna

Bodhisatva <-> arhat

in-the-world <-> out-worldly

wisdom and compassion

**ALL MEDICINES ARE
POISON!**

**Making Your Way through
the Medical Minefield**

Your guide: Melvin H. Kirschner M.D.

ריקות

- Relative vs. Absolute truth
- Tripitaka (Sutra, Vinaya, Abhidharma)
- *dharma* (82)
- *svabhava* <-> *nihsvabhava*

ריקות

- *Śūnyatā* emptiness
- Nagarjuna (2nd century)
- Relative truth <-> Ultimate truth

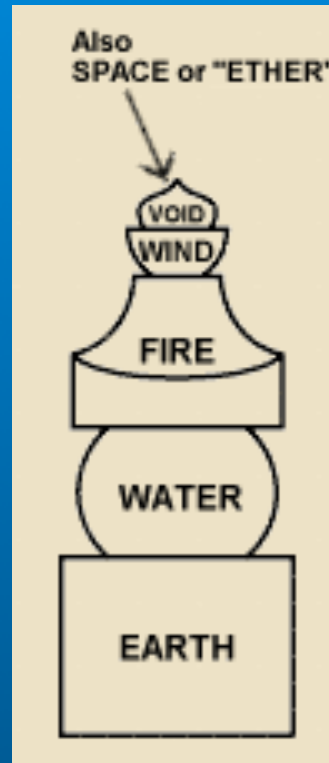
ריקות

It is said that the world is empty, the world is empty, lord. In what respect is it said that the world is empty?" The Buddha replied, "Insofar as it is empty of a self or of anything pertaining to a self: Thus it is said, Ānanda, that the world is empty.

Suñña Sutta

ריקות

- Relative vs. Absolute truth
- *dharma*
- *svabhava*

ריקות

- Mūlamadhyamakakārikā
- *Relative vs. Absolute truth*
- Madhyamika

Comparative Philosophy
and the Philosophy of
Scholarship: On the
Western Interpretation of
the Nagarjuna

Tuck, Andrew P.

Note: This is not the actual book cover

| שירת השורש של דרך האמצע |
נאגארג'ונה

תרגום הקדום והחדש
אביתר שולמן

ריקות

מוטיבציה

- בעלי התודעה חסרת הבסיס, שעברה מעבר לקיום ואי-קיום, מבינים את המשמעות העמוקה שאינה ניתנת לתפישה של התנאי (נגר'ונה שישים ההגיונות)

ריקות

אמת = טבעו של התנאי

1. כל הדברים מותנים / תלויים.

2. מה שמותנה אינו יכול להיות בעל טבע מהותי בפני עצמו.

ריקות

- אם לדהרמות יש מהות (svabhāva) הן חייבות להיות בלתי תלויות ונצחיות.
- מכיוון שאנחנו יודעים שדבר אינו קבוע ונצחי אז ברור שגם הדהרמות נעדרות קיום עצמי נפרד.
- אם אין לדהרמות קיום עצמי נפרד אז אין דהרמות.

ריקות

- For Mādhyamikas, the ultimate truth is that there are no ultimate truths. This apparent paradox can be resolved by identifying two senses in which Madhyamaka philosophy uses the term “ultimate truth”: ultimate truth (1) refers to the way things really are, while ultimate truth (2) is used in the plural to refer to entities that have intrinsic existence. The Madhyamaka claim is that the ultimate truth (1) is that there are no ultimate truths (2).

ריקות

1. לעולם, באף מקום אין כלל דברים שנוצרו - מעצמם, מאחר, משניהם, או בלי סיבה ("שירת השורש 1.1")

- היווצרות מעצמו $A \rightarrow A$

- היווצרות מאחר $\neg A \rightarrow A$

- גם מעצמו וגם מאחר $(A \rightarrow A) \wedge (\neg A \rightarrow A)$

- לא מעצמו ולא מאחר $(\neg A \rightarrow A) \neg (A \rightarrow A)$

ריקות

2. תנאי של דבר קיים או של דבר לא קיים איננו הגיוני. של מה הוא התנאי של דבר לא קיים? ואם הדבר קיים - למה התנאי? ("שירת השורש", 1.6)

3. אין קיום של דברים חסרי מהות-עצמית לכן האמירה "כשזה ישנו, ההוא קיים" איננה תקפה כלל. ("שירת השורש", 1.10)

ריקות

- החושבים "ללא היאחזות אגיע לנירוונה, הנירוונה תתקיים בי" תפיסתם היא של היאחזות גדולה ("שירת השורש", 16.9)
- ההתהוות המותנית, אותה אנו מלמדים כריקות, והיא (הריקות) תפיסה תלויה. זו ממש היא דרך האמצע ("שירת השורש", 24.18)
- "אין דבר המבדיל בין סמסארה לנירוואנה; אין דבר המבדיל בין נירוואנה לסמסארה; והקצה הרחוק ביותר של הנירוונה הוא גם הקצה הרחוק ביותר של הסמסארה; אין ולו שמץ הבדל בין השתיים." ("שירת השורש", 20-25.19)
- ההשקטה המבורכת של כל תפיסה, של עומס הדמייה, הבודהה לא לימד אף תורה, באף מקום, לאף אחד. ("שירת השורש", 25.24)

ריקות

- המנצחים (הבודהות) אמרו שהריקות היא הוויתור על כל השקפה הם (גם) אמרו שמי שהשקפתו היא הריקות לא הגשים דבר ("שירת השורש", 13.8).

ריקות

סיכום

- אונטולוגיה
- אפיסטמולוגיה
- שפה
- מיסטיקה / מדיטציה

Prajñāpāramitāhṛdaya "The Heart of the Perfection of Wisdom"

"סוּטֵרַת הַלֵּב" (תִּרְגוּם י. רִז)

"כֹּאשֶׁר בֶּן לְמִשְׁפַּחַה הַטּוֹבָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הָאֵימוֹן הָעֵמוּק שֶׁל הַחִכְמָה הַשְּׁלֵמָה, עָלִיו לִרְאוֹת כִּי טִבְעָם שֶׁל חֲמֵשֶׁת הַמְצַבְרִים רִיק מִקְיוּם עֲצָמִי. כֹּאן שְׂרִיפּוֹטְרָה, חוֹמֵר הוּא רִיקוֹת, רִיקוֹת הֵיא חוֹמֵר. חוֹמֵר אֵינּוּ שׁוֹנֵה מִרִּיקוֹת, רִיקוֹת אֵינָה שׁוֹנֵה מִחוֹמֵר. זֶה שֶׁהֵנוּ חוֹמֵר הוּא רִיקוֹת, וְזֶה שֶׁהֵנוּ רִיקוֹת הוּא חוֹמֵר. וְכֵן לְגַבִּי הַתְּחוּשׁוֹת, הַתְּפִיסוֹת, הַנְּטִיּוֹת הַקּוֹדְמוֹת, וְהַהֲכָרוֹת. בְּאוֹתוֹ הָאוֹפֵן תְּכוֹנֵתָן שֶׁל כָּל הַתּוֹפְעוֹת הֵיא רִיקוֹת; הֵן אֵינָן נּוֹצְרוֹת וְאֵינָן כְּלוֹת; אֵינָן עֲכוֹרוֹת וְאֵינָן צְלוֹלוֹת; אֵינָן מְלֹאוֹת וְאֵינָן חֲסָרוֹת..."

”לפיכך, שריפוטרה, בריקות אין חומר, אין תחושות, אין תפיסות, אין נטיות קודמות ואין הכרות. אין עיניים, אין אוזניים, אין אף, אין לשון, אין גוף ואין שכל. אין צבע, אין קול, אין ריח, אין טעם, אין מוחש ואין מושג. אין תחום העין [אין תחום האוזן, וכו..] ואין תחומי הכרה. אין ידיעה שגויה ואין הכחדת הידיעה השגויה [וכך גם לגבי המבנים המנטאליים, התודעה, וכו...]. אין הזדקנות ומוות ואין הכחדת הזדקנות ומוות. אין סבל, אין מקור [לסבל], אין הכחדה [של הסבל] ואין דרך [להכחדת הסבל]; אין ידיעה, אין הישג ואין אי-הישג.

לפיכך, בזכות האי-הישג, ומשנסמכו על החכמה השלמה, מוסרת מכשלת התודעה של הבודהיסטוות. משום שבתודעתם אין כל מכשלה הם אינם מפחדים. הטעות ותקוות השווא מהם והלאה, והם מגשימים לחלוטין את הנירוונה...”